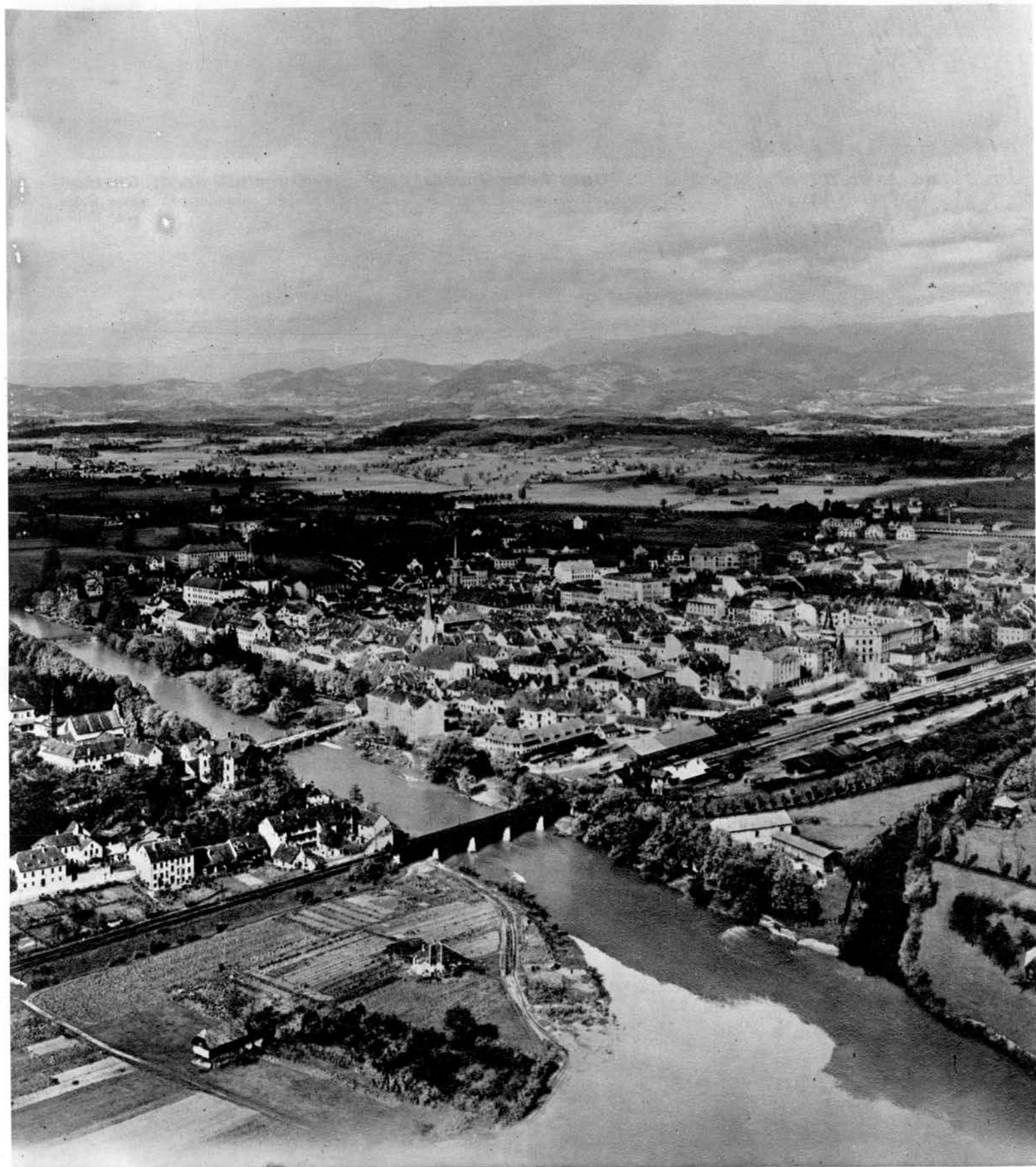

Kusturicani **Slovenec**

Leto IV

Tedenska priloga »Slovenca« (št. 12) z dne 15. I. 1928

Štev. 3

Naša slovenska mesta: Celje ob Savinji

Pogled na mesto s Starega gradu, v ozadju začetek Savinjske doline.

(Foto Pelikan, Celje.)

Dr. Josip Hubad
celjski okrajni glavar.

Opat Peter Jurak
celjski mestni župnik.
Foto Kunšek.

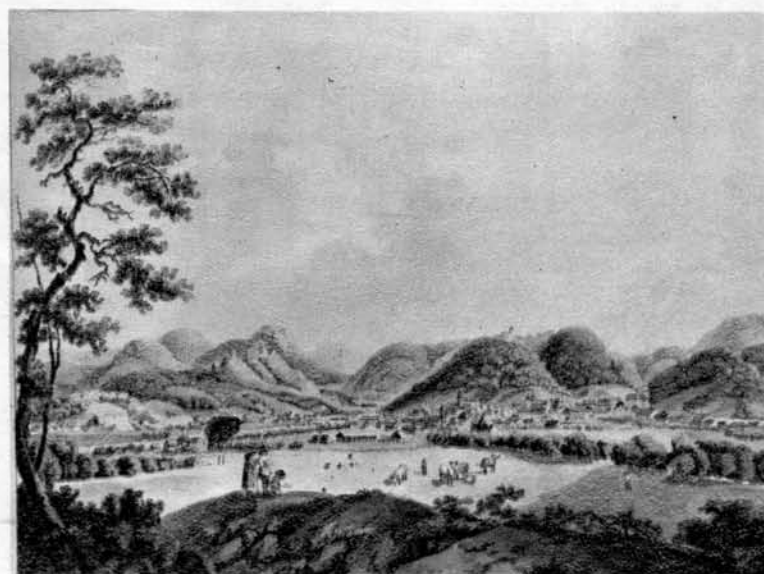

Odvetnik dr. Al. Goričan
župan avtonomnega mesta Celje.
Foto Pelikan.

Pogled na Celje z Anskega vrha

Nad mestom je videti Jožefov hrib z dvostolpno božjepotno cerkvijo sv. Jožefa, ob cerkvi misijunska hiša lazaristov, ki je najstarejša naselbina sinov sv. Vincencija Pavelskega na ozemlju bivše Avstrije. Po pobočju Jožefovega hriba, s katerega je prekrasen razgled na Celje in okolico, hitro rastejo vile in enodružinske hiše. Foto Pelikan.

Panorama Celja iz 1. 1810.

(Po Zieglerjevem bakrorezu iz dr. Skobernetove zbirke.)

Partija iz mestnega parka

Park, ki ga vzdržuje Olepševalno društvo, je eden najlepših okrasov Celja. Foto Pelikan.

Celje — Claudia Celeia v rimski dobi

ko je bilo glavno mesto in prometno središče rimske province Noricum.

Forum Celeianum

kakor si ga je zamislil umetnik in ki je po sodbi zgodovinarjev ležal med Kralja Petra, Cankarjevo in Aškerčevo cesto.

Celje je bilo že v rimski dobi cvetoče mesto, kar nam dokazujejo številne izkopsnine, shranjene v zanimivem mestnem muzeju poleg stolne cerkve. Razen tega hranita mnogo zgodovinskega gradiva tudi g. M. Perz in odvetnik dr. Skoberne. Sliki sta posneta iz albuma »Celeia antiqua et nova«, ki ga je izdal M. Perz in obsega (t. zv.) 12 Seebacherjevih radirank.

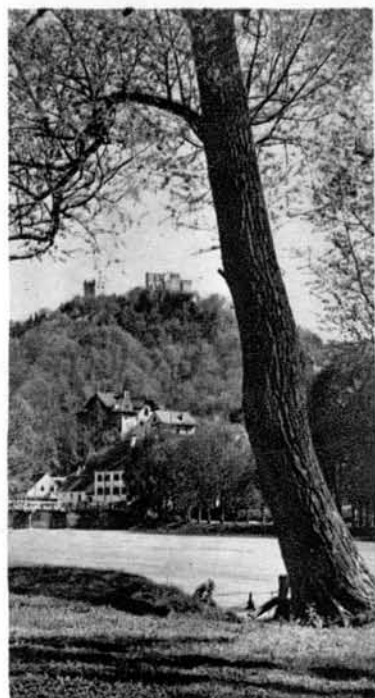

Foto Pelikan.

Pogled na grad celjskih grofov

(Gornje Celje ali Stari grad) v srednjem veku. (Perorisba akad. slikarja Seebacherja.

Slika na levi:

Razvaline Starega (gornjeceljskega) gradu

ki je bil v srednjem veku sedež tako mogočnih celjskih grofov. V podnožju Savinja.

Slika na desni:

Razvaline Friderikovega stolpa

na Starem gradu. V tem stolpu je bil zaprt Friderik, sin Hermana II. in mož Veronike Deseniške.

Foto I. Kvac.

Pogled na Celje in Stari grad

v drugi polovici XVII. stoletja. (Posneto po Vischerju.)

Obranjen obrambni stolp

v sedanji Razlagovi ulici, eden izmed šestih, ki so jih zgradili sredi XV. stoletja obenem z mestnim obzidjem celjski grofi.

Foto Perissich.

Grb celjskih grofov

ki so bili konec srednjega veka najmočnejša plemiška rodbina na Slovenskem. Njih rod je izviral z gradu Sonček pri Braslovčah.

Prešernova ulica v Celju

ki je središče mesta. Na desni je videti vlni prenovljeno Marijino cerkev, na levi pa najprej mestni magistrat (1), v katerem je tudi okrajno sodišče, nato novi sedež Mohorjeve družbe (2), ki se je pred kratkim preselila iz Prevalj v Celje, in nazadnje celjski Narodni dom (3).

Foto Černe.

Krekov trg

najmodernejši del Celja. Na levi je kolodvor, nasproti bivša »Deutsches Haus«, ena izmed zunanjih trdnjav nekdanjega spodnještajerskega nemštva, ki je sedaj pretvorjena v »Celjski dom«, pred njim palača Mestne hranilnice.

Foto Pelikan.

Cankarjeva cesta

Prvo poslopje na levo je poštna palača. Na tej cesti se nahaja tudi celjska podružnica »Slovenca«, tajništvo SLS in »Ljudska posojilnica«.

Foto Pelikan.

Glavni trg v Celju

Na trgu stoji znamenje, postavljeno v spominu proglasitve dogme o Brezmadežni. Veliko poslopje na levi je v dobi reformacije baje služilo za zatočišče protestantov.

Foto Pelikan.

Partija ob Savinji

pri kapucinskem mostu. Na bregu na desni je videti kapucinski samostan s cerkvijo, ki kateri vodi visoko pokrito stopnišče.

Foto Černe.

Lobanje celjskih grofov

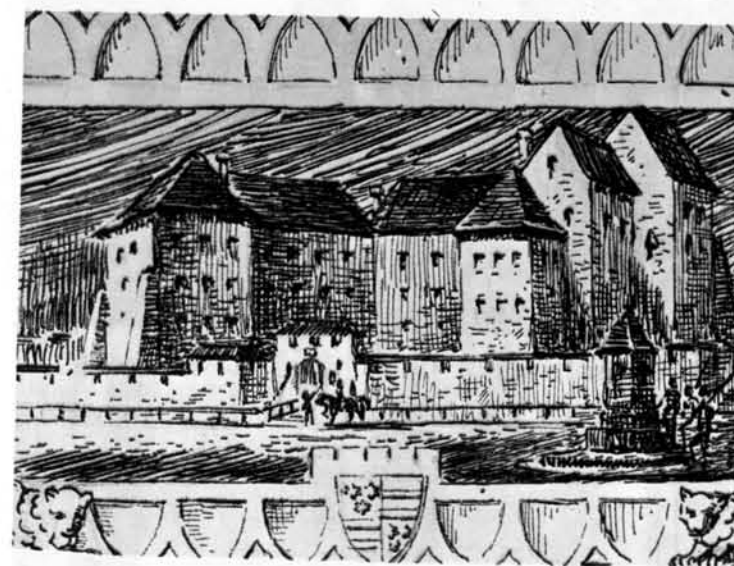
shranjene za oltarjem Marijine cerkve v Celju. Prva z desne je baje lobanja celjskega grofa Ulrika II. († 1456).

Foto Černe.

Grb mesta Celje

posnet po grbu celjskih grofov.

Grad v mestu

nekdanja rezidenca celjskih grofov, sedaj vojašnica kralja Petra. (Risba Seebacherjeva.)

Foto Perissich.

Stara grofija

nekoč last celjskih grofov. V poslopju je sedež okrajnega sodišča.

Foto Perissich.

Župna cerkev svetega Daniela

Prvotna stavba izvira še iz XII., sedanja pa iz XIV. stol.

Foto Perissich.

Poslopje državne realne gimnazije.

Rudarska šola v Celju

edina v Sloveniji, v kateri se izobražujejo rudarski pazniki.

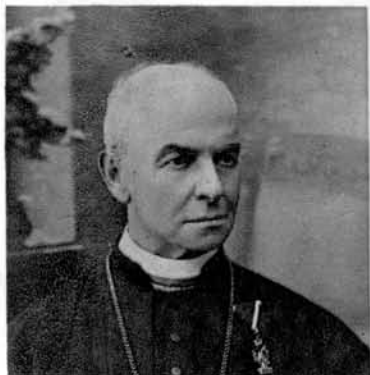
Foto Perissich.

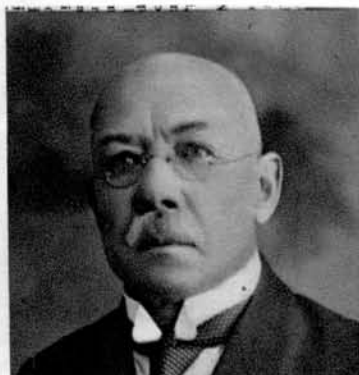
Veliki oltar župne cerkve

benečansko delo iz 1743, ki je stalo 10.000 gl.

Foto Perissich.

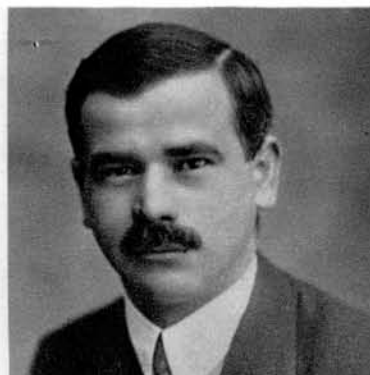
Franc Ogradi
bivši dolgoletni in izredno
priljubljeni celjski opat.
Foto Černe.

Dv. svetn. dr. J. Kotnik
predsednik celjskega okrož-
nega sodišča.
Foto Kunšek.

Dr. Josip Sernek
dolgoletni voditelj celjskih in
južnoštajerskih Slovencev.
Foto Kunšek.

Dr. Jakob Hodžar
narodni poslanec za celjsko-
vranski okraj.
Foto Kunšek.

Dr. I. Vrtačnik
predsednik upravnega sodišča
za Slovenijo v Celju.
Foto Černe.

Odlličniki celjske družbe
zbrani ob priliki lanskega poseta patriarha Dimitrija.
Foto Černe.

Jov. M. Naumović
poveljnik 39. pešpolka (celj-
skega), jako priljubljen v
celjski družbi. Foto Černe.

Mesno gledališče
v Celju, mestna last, ki ga sedaj upravlja celjsko
dramatično društvo. Okrogli del stavbe je re-
stavrirani nekdanji obrambni stolp, v katerem
je bila tudi mučilnica.
Foto Perissich.

V. Bratina
ravnatelj mestn. gleda-
lišča, v vlogi L. Možine
v Cerkenikovih drami
'Roka pravice', igrani
19. novembra 1927.

Celjski Narodni dom
predvojno ognjišče celjskih Slovencev, ki so
bili trde narodne boje s tedanjim nemštvom, ki
je politično in gospodarsko obvladovalo spodnje-
štajerska mesta in trge.
Foto Pelikan.

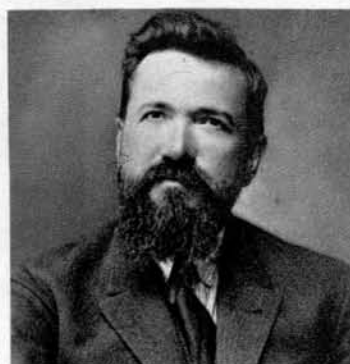
Anton Cestnik
celjski oblastni poslanec.
Foto Kunšek.

Dr. A. Schwab
znani skladatelj in zdravnik
v Celju.
Foto Kunšek.

Odvetnik dr. A. Ogrizek
celjski podžupan in predse-
dnik tamošnje mestne organi-
zacije SLS. Foto Kunšek.

Alojzij Mihelčič
župan celjske okoliške občine,
znan tudi kot skladatelj.
Foto Pelikan.

Cerkev sv. Maksimilijana

mučenika in celjskega rojaka. Prvotna stavba je iz 13., sedanja iz 17. stoletja. Na desni je kapelica sv. Maksimilijana s čudodelnim studenčkom. Foto Perissich.

Železničarska godba v Celju

s kapelnikom A. Petermanom v sredini. Godba z veliko naklajenostjo sodeluje tudi pri prireditvah katoliških organizacij. Foto Kunšek.

Foto Kunšek.

Celjska orlovska družina

posneta ob priliki zadnje odsekovne prireditve na Babnem pri Celju. Razen Orlov delujejo v Celju še naslednje katoliške organizacije: »Krekova mladina«, Katoliško prosvetno društvo s pevskim zborom in ljudsko knjižnico, Gospejno društvo ter razne nabožne družbe in gospodarske organizacije. Foto Kunšek.

Foto Kunšek.

Palaca celjske Mesne hranilnice

v kateri je nastanjeno tudi upravno sodišče za Slovenijo. Ustanovljena je bila leta 1864, in spada med najstarejše in najmočnejše denarne zavode v Sloveniji. V prvem odboru so se med drugimi nahajali znameniti rodoljubi: dr. Štefan Kočevar, France Kapus, Jožef Pečnak in celjski opat Matija Vodusek. Hranilnica služi javnokoristnim ciljem in je že do državnega prevrata v letu 1918, darovala za razne dobrotelne in občekoristne namene blizu dva milijona zlatih kron. Daje posojila na zemljišča in sprejema hranilne vloge pod najugodnejšimi pogoji. Za vloge jamči poleg lastnega premoženja hranilnice še mesto Celje z vsem svojim premoženjem in davčno močjo, tako da so pri tem zavodu hranilne vloge v najpopolnejši meri zavarovane. Foto Pelikan.

Foto Pelikan.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ustanovljena 1907, se je iz skromnih početkov razvila v enega največjih in najpomembnejših zadrughnih denarnih zavodov na bivšem štajerskem. Vsled njenega solidnega poslovanja uživa splošno zaupanje. Število zadrughnikov danes nad 2600, stanje hranilnih vlog preko Din 54.000.000.

Po ugodnih cenah stalno kupujem
kostanjev taninski les
 ERNEST MARINC, Celje, Zrinskega ul. 4.

Hotel »Evropa« v Celju

ob prehodu s Krekovega trga na Aleksandrovo cesto. 42 opremljenih sob z električno razsvetljavo. Telefon. Kopalnica. Prvo-razredna kavarna in restavracija. Priznana najboljša štajerska vina.

Franjo Vehovar Celje, Kersnikova ulica. Tovarna za vse vrste mizarških izdelkov. Specialna delavnica za najelegantnejše luksuzno pohištvo. Stavbno mizarstvo.

Mesto Celje.

Staroslavno mesto Celje, tretje po številu prebivalstva v Sloveniji, leži ob koncu široke in rodovitne Savinjske doline. Je po svoji romantični legi in po lični zunanosti eden najpriljubljenejših krajev kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Razprostira se med temnozelenim pogorjem celjske kotline ob izlivu reke Voglajne v Savinjo.

Mesto Celje je ponosno na svojo slavno zgodovino. Že v V. stoletju pr. Kr. je nastalo ob žuboreči Savinji cvetoče keltsko mesto, ki je bilo središče daleč naokrog razširjene keltske trgovine. Ostanke tega keltskega mesta ležijo 1 do 3 metre pod današnjim Celjem. Skozi to keltsko naselbino so drvela v prihodnjih stoletjih razna germanska plemena v Italijo, vsled česar je mesto zelo trpelo. Posebno se je razvilo v rimski dobi. Cesar Klavdij (41—54 po Kr. r.) je povzdignil nekdanji keltski Cel ali Kel, to je istočiče ob Savinji, v mesto, ki se je imenovalo po njem Klavdija Celjeja. Postala je važna vojaška postaja in izhodišče za severne rimske pokrajine. Iz Akvileje je vodila v Klavdijo Celejo državna cesta, ki se je tu razcepila na razne strani. Mnogovrstne izkopine, ki jih zbira in skrbno čuva v lokalnem muzeju celjsko Muzejsko društvo, priča o slavni zgodovini rimske Klavdije Celjeje. Za preseljevanja narodov je razpadla med drugim tudi ta cvetoča naselbina. Koncem VI. stoletja po Kr. so se naselili v nekdanjem Noriku Slovenci. Celje je večkrat menjalo tekem časa svoje gospodarje, dokler ga niso dobili v XII. stoletju v svojo posest zovniški plemiči in nato Celjski grofje (1350 do 1456). Ti so mesto zopet povzdignili, ga obdali z močnim obzidjem ter ga zvezali po podzemeljskem rovu z današnjim Starim gradom. Ostanke mestnega obzidja s stolpi in veličastne razvaline Starega gradu s tako zvanim Friderihovim stolpom še danes spominjajo na slavno zgodovino celjskih grofov. V poznejši dobi je mesto kravalelo vsled turških vpadov in vsled kmečkih uporov; za časa revolucije so korakale po njem francoske brigade, koncem XIX. in začetkom XX. stoletja so se zgradila v Celju na raznih krajih moderna poslopja, ob postanku kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se je tudi temu slovenskemu mestu odprla široka pot za razvoj trgovine, obrti in industrije. Prav lepo se razvija v Celju tudi tujski promet, kateremu posveča vsa svojo pozornost Tujsko prometno društvo. Mesto Celje je zaradi svoje zdrave in ugodne lege, vsled prekrasne vinorodne in s senčnatimi gozdovi obrasčene okolice, zaradi svojega milega podnebja in zlasti zaradi vsestransko ugodnih prometnih sredstev znano kot prijetno in ceneno letovišče po vsej naši kraljevini, a tudi daleč preko mej naše domovine. Mesto leži ob glavni dvotirni železniški progi Maribor—Zidani most—Ljubljana ter je izhodišče železniške proge Celje—Velenje—Slovenjgradec—Spodnji Dravograd. Državna cesta veže mesto s Savinjsko dolino, z Ljubljano in Mariborom, s katerim je zvezano po

rednem avtobusnem prometu. Tudi okrajne ceste so dobro ohranjene ter sposobne za avtomobilski promet. Ugodna avtomobilska zveza je nadalje v Logarjevo dolino, odkoder se na udoben način pride na divnoromantične Savinjske planine. Za razvoj turisticke skrbita že dolga leta Savinjska podružnica SPD v Ljubljani in celjski odsek te podružnice. V bližini Celja se nahajajo po svojih napravah in lepih zvezah udobna zdravilišča, za katero je Celje važno izhodišče. Svetovnoznana so državni zdravilišči in letovišči Rogaska Slatina in Dobrna, v krasnih gozdovih pod zelenim gričevjem ob Savinji ležeče Rimske toplice, na novo preurejeno termalno kopalnišče Laško ter državno zdravilišče Topolšica pri šoštanju. Prijazno gričevje v okolici celjskega mesta nudi prijetne izprehode, od solčne vročine utrujenega popotnika pa vabi bistra Savinja v svoje narobeje (18—24° R). V to svrhu je udobno urejeno mestno letno kopalnišče, v neposredni bližini mesta pa plavalnišče Diana. V poseben kras vsemu mestu pa služi ob desnem bregu Savinje se razprostira joči mestni vrt in razni nasadi, ki jih vzorno oskrbuje Celjsko olepševalno društvo.

Avtonomno mesto Celje šteje po zadnjem ljudskem štetju 7754 prebivalcev. Dohiva zdravo in okusno vodo po mestnem vodovodu iz pohorskih studencev pri Vitaju, ima električno razsvetljavo iz Fale, lastno plinarno, dobro izvedeno kanalizacijo, dobro tlakovane in snažne ulice ter vsa primerna sredstva, ki vzdržujejo in pospešujejo tujski promet. V mestu je preko poletja dovolj zasebnih sob, hotelska prenočišča so snažna, postrežba dobra, kavarne nudijo raznovrstno čtivo. Za duševno in telesno zabavo skrbijo javne ljudske knjižnice, mestno gledališče, mestni kino in koncerti, za telesni razvoj in zdravje pa Orel, Mestni in Sportni klub. V Celju je več denarnih zavodov, (Ljudska posojilnica, Zadrughna gospodarska banka ter druge hranilnice, posojilnice in banke), kulturne in humanitarne ustanove (muzej, Gospejno društvo, Rdeči križ, Jadranska straža), javna bolnica, invalidski dom in higijski zavod (Pasteurjev inštitut, bakteriološka postaja) in tri lekarnarje. Prebivalstvo je prijazno ter obstoja po veliki večini iz uradniških in pridobitnih slojev.

Celje je sedež okrajnega glavarstva, upravnega sodišča za Slovenijo, okrožnega in okrajnega sodišča, državnega pravdnštva, rudarskega glavarstva, davčnega okrajnega oblastva ter davkarje in ima večjo vojaško posadko (39. pešpolk), svoj poštni urad, finančno kontrolo, meroziškusi urad in carinarno. Lepo razvito je v mestu tudi šolstvo. Za vzgojo mladine skrbi državna realna gimnazija, zavod č. šolskih sester, državna dvorazredna trgovska šola, deška in dekliška meščanska šola, rudarska šola, obrtno in trgovsko nadaljevalni šoli, mestna deška in mestna dekliška osnovna šola in glasbena šola Glasbene Matice.

Mesto Celje ima po svoji prikljupivi legi, po svoji delavnosti in podjetnosti lepo hodočnost. Leži v osrčju Slovenije in je dragocen hiser v naši zedinjeni domovini.